

IROHIN YORUBA

QRAN AGBAKO

Lati Owo Daniel Iyanda Jos

Ikilo Fun Awon Apanimayoda

QPOLOPO enia ni o wa laipe ode isunji ti nwon ina a fi iwa itajje ee ayọ ati ifonnu, awon iru enia be e ni Oni-Psalin mba yi ninu Bibeli wipe "E ne fele nima iwa ika yin alagbara okunran."

Nisibiyi ohun ti o nee orandun l'omode l'agba wa ni ilu Nigeria loni ni bi a o ti se gba ominira kuro labe ajaja l'jiba Gẹgẹ, ti jannu iselu l'jiba wa jyo fi wa ni ikawo awa omotile. "Ti ina ba nyuju si ode okunkun a ma a paradi ni" nitorina o ye ki bibyede ominira wa yi je pelu ododo lati fi le gbogbo iwa asododo ti o fi ara pamo sinu okunkun kuro lona.

Awon apanimayoda ni awon ti o fẹran okunkun ju imole yi nitori ipe won buru, iru awon enia buburu yi ni awon jyo ni lati pa iwa da tabi ki unwon yeju kuro ni ilu ododo fun wa nigbati a ba bere l'jiba wa. Iwa ododo ni ohun ti a nifun ilu wa nitoripe ododo ni igbe orile-ede leke.

Ninu awon apanimayoda woyi ni awon omogegoda wa ti ina yo awon ara oja l'enu ati awon alejo ti o ba wo yin lati ra oja. awon enia woyi a fi ara won je oye Parakoyi lati ma a gba eru lori awon obirin ti o ataja wipe "Jagoda hantun-hantun ni awon" eniti ko ba si fe ki afeku o ba owo ati oja re ki o bole, bayi ni awon se nfi ode kon oje ti nwon nfi alomawogba kon jagoda ati ipanin kon ole jija.

Awon kan wa ti nwon i ma a fi ori mu-okun kowe adara lati ba oruke omoukiji won je, iru eyiti Adajo Abayemi ti npe oju iku Alfa Alapala lokasi ki o to gbe oju na fi si Kofu Garra lwe abele ti enia ko ni aya lati da oruko ara re si je eka kan ninu iwa apanimayoda, gbogbo ara iwa ibaje bayi ni awon ti o sinu ni lati fi opin si, fi nwon ko ba fi opin si, oje mi o ti iru awon eni be oje jyo ti ika abamp bo eou, oja ko si ni ba ero mo.

Awon obirin miran a ma tenbolu oko won loju ale won. Nwon a je mbe, awon a ma mbe tan awon a si tun ba ibe je. Inu awon ale (okunran) paapa a ma a dun pe obirin yi mi yi on pe on furi oko re bi igbati egbas firi okan, a ki isa fe fi Fobirin ka fe ire pelu eni, nitorina ati panaja okunran ati panaja obirin "apanimayoda ni won, ki nwon lo ronupiwada."

Gbogbo awon enia ti o ngra inu okunkun ati koro hu iwa ika ni nwon ni ero pe asiri awon bo, ko si asiri kan ti o bo fun Olorun Eleda wa. Eniti yoo je idaje gbogbo wa nipa ipe wa, iba se rere iba se buburu, sugbon ki a ni ireti pe ohunkohun ti onikiluku wa ba gbin ni jyo ka owo re.

E yi pada enyin apanimayoda nitori ekan mbo wa ke lori omu alaigboran.

Iwa ni jyo dan pupo ti i ba lo ba re fi iwa kakere yi owo lwe Irohin Yoruba. Mo ni ero, pe ina wa yi je rikikibbo fun awon obirin ti ne panaja ati fun awon ti ki fi ire ore-bale wa awon obirin ti ne panaja ati fun awon ti ki fi ire ore-bale wa

Nigbati ipe ni ipe Egbu, Okunran lona wa ti oriki re nje Agbefawo. Okunran yi je eni o ma fi pa pupu fi eni ko oye o ko o fi ipe ara. Awon to re igbode lo ki fi ipe ara. Ila na o dabi pe ki awon ki o mo fi ipe ara.

Gbogbo enia lo nikan ti o ni je gbogbo tabi eni oye enia ayo ni fi ipe Okunran yi tun ni aburo okunran kan to ni ara iwa ti oroko re ni fi ipe Egbu. Gige fi ara oye wa. Ewadi fẹra ni ipe oye ti oroko re Agbefawo ti se igbode oko re pupu, igbode oko re Egbu ba tojokun aa, wera, a ti kudu, a ti nitorina a ma wipo "Okunra ni, mo wole o sinu ni, mo jiririka o, lona ni di igbe ni ode ti ara ni, iko ni ti akan fi; ti eyi mo loju kan fi yi, mo mo pego ye. O ko ni fi ipe ni ipe ti ipe o ko re fi ara ara ni ti d'akaa"

Nigbati Ewadi ba je bayi, Inu Agbefawo a dun, wa, a si l'owo bi ina spe ipe re a fi owo, lati ode fun Ewadi. Nigbamiran, a fun un ni ipe, tabi oja, tabi waa, tabi oje, lati ohunkohun to bo si ipe ipe siku nira ohun o ba fi eru ipe re. Gbogbo enia lo mo Agbefawo ni igbode oko re Ewadi, awon ni mo. Ewadi ni ipe ara re. Ewadi lona kan fun oje re sugbon omu kan lo to sunle ti Ewadi fi lo je kakere lode Okunran nira; bali Ewadi loyin nira. Nigbati Ewadi ti pe on loyin fun Okunran nira lode, ati pe omu jai, on ko to sunle ti un fi ipe nira, o to otonkan ki se ki o fun on ni agbogi lati fi re oju, ipe re.

Nigbati inia na bi fun un, o to pe be on ba pe on ni tutu ara, tabi pe, bi on ba re lo dibaj sinu omu, ipe mo ara ati ina on tutu wu. Bi fi ipe, oye, dabi oje oko kan to nira nira ni won, fi o ti kula bo sode, bi lo pade Agbefawo igbode oko re l'ara. Ke fi ki ipe ni o mo pe nkan ne on; nitorina, o ma kan to nira e moya. O kudu o ki ni ipe ni ipe ki ipe bere l'owo re pe "Ka si nkan bayi o?" nitoripe o woye pe oye re igbode. Ewadi daban pe "ko ni nkan ara." Bi a si Agbefawo igbode inu ara ipe re o fun un fi alawo cbi kan wipo "Oti o mo je ko ni." Ewadi gba a l'owo re. Agbefawo a ba tire lo.

Nigbati Ewadi de ibi ode, ti e b'omun ara, o dabi inipe a tabe le lora ni, inia na tabi po. Afara (Wa oja ewe kete).

Lafunju lo ni, onigbo re se agbogi re fun Ewadi. O so fun un pe agbogi ni ba pupu nitorina dikan ni ki o lo ikankon. Sugbon Ewadi ko igbe apinwufe ti onigbo re re fun un, o fi ipe ara re agbogi re je fun un lo.

Nigbati agbogi na nitoro si Ewadi lode, ara re ka le gba a meji nira na po fca o, agbogi ara agbogi ni eni re awon d'akaa ni mo. Inu. Gbogbo ara re nje oye burukoburuki.

Nigbati inia na bi fun un, o to pe be on ba pe on ni tutu ara, tabi pe, bi on ba re lo dibaj sinu omu, ipe mo ara ati ina on tutu wu. Bi fi ipe, oye, dabi oje oko kan to nira nira ni won, fi o ti kula bo sode, bi lo pade Agbefawo igbode oko re l'ara. Ke fi ki ipe ni o mo pe nkan ne on; nitorina, o ma kan to nira e moya. O kudu o ki ni ipe ni ipe ki ipe bere l'owo re pe "Ka si nkan bayi o?" nitoripe o woye pe oye re igbode. Ewadi daban pe "ko ni nkan ara." Bi a si Agbefawo igbode inu ara ipe re o fun un fi alawo cbi kan wipo "Oti o mo je ko ni." Ewadi gba a l'owo re. Agbefawo a ba tire lo.

Nigbati Ewadi de ibi ode, ti e b'omun ara, o dabi inipe a tabe le lora ni, inia na tabi po. Afara (Wa oja ewe kete).

ABIMYO ETI RE MELO?
Abiku omu nda o fannu bo
Awon arun woyi ba oye omu re ipe ni?

ABERI ORERE INU-IWO OSI IGBONA ILE IGBE-ORIN GIUTU IBA JEDUEDI

ati orinuti awon arun miran ti ina yo omode feso ni igba EMINI BIBI. Ly re "Yaro" awo igba arun yomde ni fun gbogbo awon arun ti ina yo yomde lona.

"YARO" ko pe meji ni gbogbo fi Nigeria. Ki ipe ki o si i pe oruko "YARO" ni o wa lara ipe na ki nwon ma ba se adanidi igbode miran fun o.

ati orinuti awon arun miran ti ina yo omode feso ni igba EMINI BIBI. Ly re "Yaro" awo igba arun yomde ni fun gbogbo awon arun ti ina yo yomde lona.

"YARO" ko pe meji ni gbogbo fi Nigeria. Ki ipe ki o si i pe oruko "YARO" ni o wa lara ipe na ki nwon ma ba se adanidi igbode miran fun o.

ati orinuti awon arun miran ti ina yo omode feso ni igba EMINI BIBI. Ly re "Yaro" awo igba arun yomde ni fun gbogbo awon arun ti ina yo yomde lona.

WA FUN IWOSAN ! ILERA L'OOGUN ORO

Bolilini ti arun woyi ba nira a ju ki o wa si odo mi ma a si se wosan re pelu agbogi ti yoo lo o si potapata.

1. **E-GRUN**-Nko ni la a rara tabi ki sifi ogan san an ki so wo o san
  2. **ORI-YIWI** tabi **SIWERE**-Mo le wo o san potapata.
  3. **WARAPA**
  4. **OBIRIN TI IPONJU AIRI OMO BI BA MBA A JA**-Ki o ma a bo Olowa yoo fun ni omu rere.
  5. **KOKORO QYAN**-Eni ylo yo kakoro na ni oyo kanna ti o ba wa.
  6. **Oja ewe tabi eniti ko ba riran dardara**, ki o wa, ma a wo o san lan potapata.
  7. **Obirin ti ko ni derogbo ti ko ba si inkan oya re ayi ki o ma a bo yoo si ni wosan.**
- E wa dan ni wo ki fi ni riri oyo.

Lawani Maiyegun
(OLORI ONISEGUN)
7, IKOYI ROAD (Oldlands) LAGOS.

Idahun Si Ibere Ogbe ni J. A. Amaie

(Laté Owo John Bode Fasakin—IJOKO)

Olowu, lara ni yin-dun-bi a ba le ba ni te Idahun ni yin. Idahun Ogbe ni J. A. Amaie ti o jade ni Ogbe ni Hira on Bawo, ogbe ye Idahun na ni woye.

1. Laté ni Ogbeun kani ai Kai-tai bira, egbeun kan pe to kuro-tada baba ki O la a siho, akan ti Ogbeun e ni pe to yi oye Kai-tai bira to e fi i pe go gbeo emi toba ri ni yo mo, Aki pe aini kaji nipe Kani ko gbeo quban, nitoripe ari ni Idahun ai aiteriaki gbag bi egun ti Ogbeun fi kun.

2. Bibiki ko la eyi ye wa ju pe to mo sra re o ti, Toyon o ti bi omi Iara a ti epe ni Idahun, Sogbeun lila ara re ni o ti fe eyi soroipe Ijan ti. Efa ti bi ayin Kani ai Abii tan o tun bi awon-ghobun, yagbeun nitoripe eredo awon-ghobun ki taaba jake sran Bibiki. Kani ai fe nina soro iya re.

3. Enikan ko re bo sra Nua ti ko ye obo kikiri idé tabi ko ki o, yagbeun yagbe Bibiki fi siba wa nipe, gbeo ye ti yo e lara sika na ni Ogbeun ti so fun aw. Kanti pe, ko ni ojan ti o soro fun Ogbeun. Aki pe Ogbeun to fun aw feban a ti le kan obo na.

4. Nos ai eati to ki obo odo jidi ni akoko igba na. Sogbeun jidi ni Ogbeun fi da awon gbeo Nos ai soro sra wá a ti wá-eranke mójemú-kebi tabo ni ai pe ijan ti omi ba ti pa ayi re tun, awon woyi ni yo tun mas mo ara woyi, awon o sija a pe ni. Nitope ti Ogbeun da sran Nos akan ai, o ti wipe Ijan ti omi ba ti pa ayi re tun, Olowu ni Iai tun ayi da nigbeke. Olowu ko fe re eyi ko re da awon day ai sranke aji omi ni mójemú-kebi tabo.

5. Nitoripe Olowu ko gbeo aji pe on so oye babura ai jare oyi ni ohun ti woyi ko moyi. Nos ai koro ni Oke Nubo ni oke Oke Paiga o ti sira ni nira nitoripe ai fi Moabu, ni o kija ai Red-Pool. Sogbeun ko si taikan ni o mo ibojo re tiiti o ti fi omi afoji yi. Olowu 34-5.

6. Mo sira ni Judai yo ni Idahun gbe Ijan ni nitoripe Ijan ti o te o tun rosupsuwa. Idahun ni a ranti oyo fura Ijan agbeolu ti nitoripe, wáha dagbe, woyi, nitoripe-woyi ko gbeo aji awon ayi. Aki pe Ijan ti loyo onisakuwa ti oje tun si o ti on rosupsuwa, a gby pe

Baba re dájáni lo, o sáfi fa poyé-é ni o ti re se fun awon Idahun fun ayi. Nitope ayi Judai yo ti Idahun ayi. Nkan ni o fi je pe Jádáni lo fi Jéru ban nipe-foyo tákúrá ni yo tsi nígáti woyi jítá ki omi aji-Wo re Math. 26 re 25.

7. Gbeo wa lo mo nipe idé-bábi tabi ikani je po a fi oju óta fun aza wa. Gbeu bi na ni oyo ti a tsi sra wa. Aki, Oyo baba yi ki i re aso awa sun dudu, soroipe akan ti awa ko ni a mójemú omi awá woyi Oyo. (Cont. ti o tun fun tsi tsi mo eredo nipe nitoripe ni idé-bábi?)

Nitoripe, awa ayin Ogbeun ni oyo ti a obo yi. Oye kiyi awin baba wa, awon ayi je be ara woyi lowú níkoto ayin Idahun. Sogbeun nigbebi Ijan yi apó ti iya wa fi aye sápe gbeo aye idé omi o.

8. Iá ti o mu awon gbeo soroipe awon obá omi nipe oyo-oye awon obá ni ki i re sápe gbeo woyi. Nitope ai bi Yoruba gbeo obá lo ma níkoyi omi re ko ma ba i re ba kíyáni oke, bi a w o o gbeo miran ba áni si, iya woyi yo a ti o wá tsi péda sira, nitoripe ko dára.

9. Bi Nkan ti o fi je pe oyo to bi la cin óko ko fi gbeo soroipe nipe - gbeo omi wa ti ke kintí yin si nkan ti o si bíduru. Olowu awon Yoruba ni, ti o woyi - "Oyo ko pazi! Olowu gbeo sraiyi Ebo." Aki pe nitoripe awon omi ba fi awon ti o lo cin óko. woyi a mo a pe woyi ni, "Elini Yera" mo ayi si.

ANÍ ni fi o. Olowu ki ni óko Iwaje o. Gbeo wa ni yin ko re obo dé o.

Obo oyo ko ma ni sara Ije o.

Olopa Ti O Ji Keke Wewon Osu Mefa

ONISHA—Léwúyí ni Adajó Kotó fadare ju Olopa, Jósóbá Mómó ni fún oyo nifá, nigbé- ti o re pe o jébi jún on-o-jis. Jósóbá Mómó háya kéké (báyéde) iweyí Ogbúni Oko-wóokó atanki- kéké re gánsi ná.

Ni gbeinléni ti Oko-wóokó ni ki kéké na loyo olómókó, o si bi i re bawo ai kéké na se re iwe re. Ebi ti o fi fun un ni pe Mómó, ta a fun un ni péwá woyé [si], ni nigbati ayé gbeo wádrá on to wo ówó ai fi re bíé ni, Adajó ba fi lo yá.

ni fun wéwa Agbú Agba na si iia yi. O dupé dupé lówú Oba. Igbeinú re ai awon ódémúkurin fun awon re zimbini woyi si awon ce.

Awon gbeo Iba Iréni tun dupé loyo fíjaba fun iwe- lówú ti awon ce fun wón lóla ómá ni awon aji lo ni Kóra. A tun si zanjálo a se yeti fun iwe zimbini a se ni Kóra. Iba yi a ki Ajá Agba ai kéké [D. O. ju Ekeke Qun ni Oshogbo woyé woyé ku iro aji woyé.

Osho Se Omo L'Oruko Soyé Gbe Nimula Ni Iyawu

REPUTE METTA—NIPÉ Aki ti se. (1) Itedégbéni omi kúfá odun yi ni Ogbéni J. Oshé se kómolúngbe méwé kan ki Ogbéni B. ká wá atá-ayá re. Abigali Osho kór. Nwá ni se wó ná ni Abimbibi.

Ki kófó sá a ti se awon emi kófó patakí ti o se yé babá woyé na. Ai péwá ni se re ni 123 Oshoká Street Fédarú-Métá.

Qba Onisaga Se Ajodun Keji

ISAGA-ORILE—Ni oyo Afun ti iwe tsi kéréni omi kéké odun yi ni awon gbeo awon emi patakí ni Isaga-Orile ai ni oyo-tipe awon aji agbe-re fi se pe se ni Ake Alálayéwa (kó fún) gbeo-keji, Oshaga Iyaga lara ba se woyé odun keji ti o gun ari woyé

ARUN TI NYQ EREE (Kidney) LENU

OGUN PATAKI TI A FI NWO O BANI
Ti o ba fi fura pe Ifura wa fun awon are (Kidney) re, woyi nbi ogbeun ti olo ti woyi ni emi nyawu. Aiseo moato are a moa ma oriyeje arun bi lakurege, gbedin, fatadun, itegbe, yéba igbóna. Irora woyi betu oyo pe ki agbara are o dinku lati ma a lo awon idé jidi kuro nio ogbeun. Olan ti o si le ma kó awon oyo ni woyi ma a jéda dudu a awon mahan ti nri ni nipa lilo ogbo "De Witt's Pills".

Egbeji yi ni agbara woye lati ma a gbeho idéni lati jéba. a si ma a fu are ni dudu ati agbara. itekéni ni wa si ti mo agbarun re lara. Gbeho awé omi ba ire ti o lo ni mo ni gbeho ayi o ni ni si nura. Kimi se ti woyé ko lani lo "De Witt's Pills" fun irora ti.

Egbeji yi gan ni ara ayi ni a ti lo lara ati ibi ti o ba ti si ti awon ma

DE WITT'S PILLS for Kidney and Bladder Troubles

E Pelowo Qja Nyin Sinu Iwe Irohin Yor

